

ACTIVITEITENVERSLAG 2012

Interregionale
Verpakkingscommissie
Commission Interrégionale
de l'Emballage

INHOUDSTAFEL

Woord van de Voorzitster en de Directeur	blz. 2
1. De werking van de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC)	blz. 6
2. Het algemeen preventieplan 2010-2013	blz. 9
3. Fost Plus	blz. 11
4. Val-I-Pac	blz. 15
5. Cijfers van recyclage en nuttige toepassing voor 2011	blz. 17
6. Monitoring van de herbruikbare verpakkingen	blz. 24

Martine Gillet, Voorzitster

Marc Adams, Wnd. Directeur

WOORD VAN DE VOORZITSTER EN DE DIRECTEUR

Op 8 februari 2013 werd de langverwachte wijziging van de Verpakkingsrichtlijn 94/62/EG eindelijk gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Deze wijziging is op inhoudelijk vlak bijzonder onbetekend. De lijst met voorbeelden van wat “verpakkingen” zijn en wat niet, opgenomen in bijlage I van de Richtlijn, wordt vervangen door een nieuwe lijst. Zelfs deze nieuwe lijst is een pak minder gedetailleerd dan de Belgische lijst “verpakking/geen verpakking” die hier al jaren wordt gebruikt. De toegevoegde waarde van de nieuwe Europese lijst is dan ook vrijwel nihil.

Maar, omdat de Europese Commissie ervoor gekozen heeft om de wijziging van de voorbeeldenlijst door middel van een richtlijn te verwezenlijken, heeft België nu een concrete omzettingplicht, hetgeen ons ertoe noodzaakt om het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 (betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval) formeel te wijzigen. Daarenboven is de omzettingstermijn onrealistisch kort, als een rechtstreeks gevolg van de maandenlange vertraging die de Europese Commissie opgelopen heeft. Tegen eind september 2013 moet er een wijzigend Samenwerkingsakkoord liggen, dat getekend is door de 3 Gewestregeringen en goedgekeurd is door de 3 Gewestelijke Parlementen. Het komt aan de IVC om deze wijziging van het Samenwerkingsakkoord voor te bereiden.

2013 wordt een bijzonder druk jaar voor de IVC. Naast de wijziging van het Samenwerkingsakkoord staan er nog een paar andere loodzware dossiers op de agenda.

In de eerste plaats komt het informatiseringsproject van de IVC in zijn eindfase. De werklast die aan dit pro-

ject verbonden is, kan moeilijk overschat worden. In 2012 werd er met man en macht gewerkt aan de voorbereiding van de elektronische formulieren voor het algemeen preventieplan 2013-2016, dat tegen 30 juni 2013 door de bedrijven moet ingediend worden. In tegenstelling tot het vorige preventieplan is er sprake van 2 web-formulieren. Enerzijds is er een volledig herwerkt formulier voor het individuele preventieplan, dat sterk vereenvoudigd werd en een pak gebruiksvriendelijker zou moeten zijn. Anderzijds werd er ook een nieuw formulier ontwikkeld voor het sectorale preventieplan. Deze 2 formulieren krijgen in 2013 hun vuurdoop.

In het kader van het informatiseringsproject staan voor 2013 ook nog andere zaken op stapel. Voor de verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan de terugnameplicht voldoen, komt er een elektronisch aangifteformulier, ter vervanging van de papieren aangifteformulieren. Hier hebben we de vorige jaren vertraging opgelopen. De ontwikkeling is nu voorzien voor de 2de helft van 2013, zodat het kan gebruikt worden voor de jaarlijkse aangifte in 2014 (voor het aangiftejaar 2013).

Op hetzelfde moment wordt er een tool ontwikkeld voor de gestructureerde rapportering door Fost Plus en Val-I-Pac van een aantal kerngegevens betreffende de aangifte van hun leden. Wanneer dit effectief operationeel wordt, beschikt de IVC eindelijk over een volledige en uniforme databank van de Belgische verpakkingsverantwoordelijken, hetgeen de controle op free-riders gevoelig zal vereenvoudigen.

Naast de wijziging van het Samenwerkingsakkoord en het finaliseren van het informatiseringsproject, zal ook het

vernieuwen van de erkenning van Fost Plus ongetwijfeld de nodige aandacht opeisen. De huidige erkenning van Fost Plus loopt eind 2013 af. De IVC verwacht tegen eind juni 2013 een nieuwe erkenningsaanvraag van Fost Plus te mogen ontvangen. Zoals elke 5 jaar zal het geen sinecure zijn om tot een billijke en evenwichtige erkennings tekst te komen. In deze tijden van economische crisis zal het nog moeilijker zijn dan anders om deze oefening met succes af te ronden.

De IVC heeft beslist om zich grondig voor te bereiden op de komende erkenningsaanvraag van Fost Plus. Zo heeft ze eind 2012 al een studie gelanceerd om na te gaan of de sorteerbodschap aan de burgers voor wat betreft de plastic-fractie van de blauwe zak, en in het bijzonder de beperking tot de flessen en de flacons, niet voor verbetering vatbaar is. De IVC vraagt zich af of de tijd niet gekomen is om deze sorteerbodschap opnieuw te bekijken. Er is immers op technisch vlak heel wat veranderd de laatste jaren. De moderne sorteercentra hebben heel wat technische mogelijkheden om tot een meer verregaande uitsortering te komen. Aan de andere kant mogen we ook niet te snel van stapel lopen.

Iedereen in Europa en daarbuiten weet dat België het meest performante systeem van Europa heeft inzake de recyclage van verpakkingsafval. België haalt al verschillende jaren de hoogste recyclageresultaten en doet dit aan een al-bij-al lage kostprijs. Volgens cijfers van de Europese Commissie en Eurostat haalt België hogere recyclagecijfers dan bijvoorbeeld Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Maar België doet dit aan één derde van de kostprijs van bijvoorbeeld Duitsland of Oostenrijk.

Member State	% recycled	% recovered	Overall cost ranking	EUR per capita per year, 2008 (paper, plastic and glass)	EUR per capita per year, 2008 (aluminum and steel)	EUR per capita per year, 2008 (wood)
BE	78	95	15	7,37	n.a.	n.a.
DE	71	95	1	17,41	8,14	3,19
NL	73	95	5	15,24	n.a.	0,74
LU	63	93	12	19,54	n.a.	0,25
AT	68	91	3	29,70	n.a.	0,11
IT	60	78	17	7,46	0,34	0,36
CZ	67	74	7	9,37	0,30	0,43
PT	61	67	9	14,91	n.a.	n.a.
ES	59	66	8	21,72	n.a.	0,36
FR	50	66	13	18,71	0,36	n.a.
SI	52	58	10	6,70	n.a.	1,01
FI	52	58	20	1,70	n.a.	0,02
HU	51	57	16	3,03	n.a.	0,57
LT	52	53	6	13,88	n.a.	n.a.
LV	47	52	14	4,29	n.a.	0,44
BG	51	51	11	2,81	n.a.	0,05
PL	43	51	2	16,49	0,63	2,11
SK	48	50	19	1,15	n.a.	n.a.
EE	43	44	3	31,89	n.a.	0,22
GR	44	44	17	3,63	0,24	0,06
RO	34	41	21	0,55	n.a.	0,05

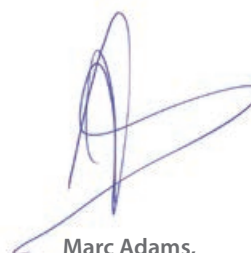
Source: European Commission, DG ENV, study on "Use of economic instruments and waste management performances", 10 April 2012

We kunnen besluiten dat de IVC bijzonder grote uitdagingen heeft voor de toekomst.

Wij zijn er vast van overtuigd dat de IVC het goede voorbeeld geeft in de afvalsector en dat interregionale samenwerking zeker de weg vooruit is. Het is alleen spijtig dat de IVC het steeds met minder financiële middelen en vooral met minder personeel moet doen. Vooral de, nochtans essentiële, controletaak van de IVC lijdt hier onder.

Martine Gillet,
Voorzitster

Marc Adams,
Wvd. Directeur

1

DE WERKING VAN DE INTERREGIONALE VERPAKKINGSCOMMISSIE (IVC)

1.1. De samenstelling van de IVC

De Interregionale Verpakkingscommissie is samengesteld uit een Beslissingsorgaan waarvan de leden door de Gewestregeringen worden aangeduid en een Permanent Secretariaat bestaande uit ambtenaren van de drie Gewesten van het land.

Het Beslissingsorgaan vergadert maandelijks en neemt de beleidsbeslissingen. Het voorzitterschap van de IVC wijzigt jaarlijks op 5 maart bij beurtrol tussen de Gewesten. Gedurende het eerste gedeelte van 2012 werd het voorzitterschap waargenomen door mevrouw Griet Van Kelecom van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en tijdens het tweede gedeelte van het jaar, d.w.z. vanaf 5 maart, door mevrouw Martine Gillet van het Waalse Gewest.

De directeur van de IVC organiseert de werking van het Permanent Secretariaat bij de voorbereiding van de beleidsbeslissingen en bij het toezicht op de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en de erkenningen. De heer Marc Adams is waarnemend Directeur van de IVC. De heer Hugo Geerts is titelvoerend Directeur.

De samenstelling van het Beslissingsorgaan was in 2012 als volgt:

Vlaamse Gewest	
Gewone leden	Plaatsvervangers
Anne VANDEPUTTE	Els DE PICKER
Hugo GEERTS	Anneleen DE WACHTER
Danny WILLE	Geert DE ROOVER

Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	
Gewone leden	Plaatsvervangers
Griet VAN KELECOM	Valérie VERBRUGGE
Francis RADERMAKER	Françoise BONNET
Julien D'AOUST	Adrien ARNAUD

Waalse Gewest	
Gewone leden	Plaatsvervangers
Martine GILLET	Jean-Yves MERCIER
Ingrid GABRIEL	Christel EVRARD
Laurence LAMBERT	Jehan DECROP

Het organogram van het Permanent Secretariaat bleef in 2012 onveranderd.

Het Permanent Secretariaat bestond in 2012 uit 20 medewerkers in totaal. Dit is er één minder dan in 2011.

1.2. De IVC begroting 2012

De IVC begroting voor het werkingsjaar 2012 kan als volgt worden samengevat:

	Begrote bedragen (in EUR)
HUISVESTINGSKOSTEN	140.100,00
KANTOORKOSTEN	140.200,00
REISKOSTEN EN REPRESENTATIEKOSTEN	19.000,00
EXPLOITATIEKOSTEN WAGENPARK	47.000,00
OVERIGE ALGEMENE WERKINGSKOSTEN	244.312,27
HUUR GEBOUWEN	270.500,00
SPECIFIEKE AANKOPEN	65.000,00
STUDIES EN ONDERZOEK	50.000,00
SENSIBILISERING EN INFORMATIEVOORZIENING	40.000,00
BELASTINGEN	0,00
INVESTERINGEN	14.000,00
ALGEMEEN TOTAAL UITGAVEN	1.030.112,27

Het voor 2012 begrote bedrag is met 41.177,27 EUR of met ongeveer 4% gestegen ten opzichte van de begroting 2011.

De lichte stijging van de begroting is volledig te wijten aan het informatiseringsproject van de IVC. Dit project omvat onder meer het ontwikkelen van elektronische aangifteformulieren voor het algemeen preventieplan en voor de informatieplicht. Het staat voor 206.312,27 EUR. Dit is 84% van de begrotingspost "Overige algemene werkingskosten" en 20% van de totale begroting. Wanneer we geen rekening houden met de kosten voor het informatiseringsproject, daalt de begroting van de IVC met 105.135,00 EUR. Dit is een daling met meer dan 11%.

Het budget van de IVC wordt door de Gewesten ter beschikking gesteld volgens de verdeelsleutel bepaald in het Samenwerkingsakkoord, waarbij de Gewesten respectievelijk de volgende percentages van het vereiste bedrag betalen:

- 60,9% voor het Vlaamse Gewest,
- 31,5% voor het Waalse Gewest,
- 7,6% voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Voor het werkingsjaar 2012 moesten, na aftrek van het begrotingsaldo van 2011, volgende bedragen door de Gewesten ter beschikking gesteld worden:

	Gemeenschappelijk bedrag (in EUR)
Overdracht door de OVAM	555.085,77
Overdracht door DGARNE – Office wallon des Déchets	287.133,33
Overdracht door Leefmilieu Brussel – BIM	69.271,79
ALGEMEEN TOTAAL INKOMSTEN	911.470,88

2

HET ALGEMEEN PREVENTIEPLAN

2.1. Afhandelen van het preventieplan 2010-2013

Het algemeen preventieplan voor de periode 2010-2013 moest uiterlijk op 30 juni 2010 ingediend worden bij de IVC. Voor de eerste keer moest het algemeen preventieplan elektronisch ingediend worden en er was ook een grote groep bedrijven die voor de eerste keer een preventieplan moesten indienen, als gevolg van de herziening van het Samenwerkingsakkoord in 2008. Het was dan ook geen totale verrassing dat sommige bedrijven hun preventieplan niet tijdig indienden.

De IVC heeft reeds in 2010 de bedrijven die geen individueel preventieplan hadden ingediend en die ook niet aangesloten waren bij een sectoraal preventieplan, aangespoord om zich alsnog in orde te stellen met hun wettelijke verplichting. De overgrote meerderheid van hen heeft zijn situatie ook daadwerkelijk geregulariseerd.

In 2012 heeft de IVC de nodige stappen ondernomen om de overgebleven bedrijven, die verplicht waren om een algemeen preventieplan 2010-2013 in te dienen, maar die hun verplichting nog altijd niet voldaan hadden, alsnog ertoe te brengen zich in orde te stellen. In het tweede semester van 2012 heeft de IVC een remediëringprocedure opgestart. Iets minder dan honderd bedrijven hebben een schrijven van de IVC ontvangen waarbij, hen de kans geboden werd om hun situatie te regulariseren door het invullen van een papieren formulier ter voorbereiding van het volgende algemeen preventieplan. De bedrijven die niet reageerden op dit eerste voorstel tot remediëring van de IVC, hebben een tweede voorstel tot remediëring gekregen, waarin hen uitdrukkelijk werd meegedeeld dat er een proces-verbaal zou opgesteld worden, indien zij binnen de gestelde termijn geen gevolg zouden geven aan dit voorstel. Vijftien bedrijven zijn niet ingegaan op het voorstel tot remediëring van de IVC en werden geverbaliseerd.

2.2. Voorbereiding van het preventieplan 2013-2016

Tegen 30 juni 2013 moet het volgende algemene preventieplan worden ingediend, voor de periode 2013-2016. Dit moet opnieuw gebeuren door middel van een elektronisch formulier.

In 2012 heeft de IVC heel veel tijd en energie gestopt in het vereenvoudigen en optimaliseren van het elektronisch formulier voor de indiening van het individuele preventieplan 2013-2016. Het elektronische formulier voor het preventieplan 2010-2013 vertoonde immers een aantal duidelijke gebreken. Verschillende verpakkingsverantwoordelijken hadden problemen gesignaleerd om het elektronisch formulier correct in te vullen en door te sturen. Deze problemen waren zowel van technische als van praktische aard. De IVC heeft daarom de beslissing genomen om de applicatie aan een kritische analyse te onderwerpen en vervolgens grondig aan te passen, met het oog op een structurele vereenvoudiging en een groter gebruiksgemak voor de bedrijven.

Vanaf 2013 zal ook het sectorale preventieplan elektronisch moeten worden ingediend. In de 2de helft van 2012 heeft de IVC daarom ook een elektronisch formulier voor de indiening van de sectorale preventieplannen 2013-2016 laten ontwikkelen. Dit formulier is geen exacte kopie van het formulier voor de individuele preventieplannen. Het gaat om een formulier dat is aangepast aan de bijzondere situatie van de sectorfederaties en de typische kenmerken van een sectoraal preventieplan.

Het jaar 2013 wordt een sleuteljaar voor de preventieplannen.

3 FOST PLUS

3.1. De uitvoering van de erkenning

3.1.1. PMD bedrijven

In de loop van het jaar 2012 werd het pilootproject "PMD bedrijven" (de inzameling van PMD bij bedrijven) afgerond. Fost Plus heeft een aangepast dossier voor de goedkeuring van het pilootproject bij de IVC ingediend, waarin rekening werd gehouden met de verschillende vergaderingen van het begeleidingscomité bij het pilootproject, met de resultaten op het terrein en met de contacten die er geweest zijn met de diverse betrokken actoren. Dit dossier bevatte ook een aangepaste versie van de modelcontracten met de afvalophalers en de sorteercentra. De IVC heeft in november 2012 zowel het pilootproject als de modelcontracten goedgekeurd, en dit voor de rest van de looptijd van de erkenning van Fost Plus, dus concreet tot eind 2013. Indien er verdere aanpassingen noodzakelijk blijken te zijn, kunnen deze aangekaart worden in het kader van de besprekingen over de vernieuwing van de erkenning van Fost Plus.

3.1.2. PMD binnenscheepvaart

De IVC, de Gewesten en de verschillende Belgische binnenhavens zijn in 2012 meerdere keren samengekomen met Fost Plus om een pilootproject voor de inzameling van PMD bij binnenschippers op te starten. Deze gesprekken hebben ertoe geleid dat de locaties werden bepaald waar deze inzameling zal uitgetest worden. Voor dit pilootproject werden specifieke inzamel- en communicatiemiddelen ontwikkeld door Fost Plus. Het pilootproject zal in de loop van 2013 opgestart worden.

3.1.3. Referentiekosten 2012

De referentiekosten zijn de gemiddelde kosten van de toegewezen markten voor de selectieve inzameling van PMD, glas en papier/karton en voor de sortering van PMD.

De erkenning van Fost Plus bepaalt dat de IVC elk jaar de referentiekosten vastlegt voor het lopende jaar. De IVC baseert zich hiervoor op de cijfers die Fost Plus jaarlijks aan de IVC voorlegt en die zij te controleren heeft.

In 2005 heeft de IVC door een studie bureau, na consultatie van alle betrokken stakeholders, een methodologie laten opmaken voor het bepalen van de referentiekosten.

Op basis van deze methodologie heeft de IVC de referentiekosten voor het jaar 2012 als volgt bepaald:

		Totaal				bollen/h-a-h				containers			
		100% vast (€/inw)	100% var. (€/T)	60% vast (€/inw)	40% var. (€/T)	100% vast (€/inw)	100% var. (€/T)	60% vast (€/inw)	40% var. (€/T)	100% vast (€/inw)	100% var. (€/T)	60% vast (€/inw)	40% var. (€/T)
Referentiekosten 2012 ⁽¹⁾													
GLAS	Totaal	1,6990	53,92	1,0194	21,57	1,4870	56,31	0,8922	22,52	0,2121	42,07	0,1272	16,83
	>200	1,5520	50,23	0,9312	20,09	1,3821	52,62	0,8293	21,05	0,1699	37,34	0,1019	14,94
	<200	2,6889	74,98	1,6133	29,99	2,1834	79,10	1,3100	31,64	0,5055	61,40	0,3033	24,56
PAPIER - KARTON	Totaal	4,0738	57,52	2,4443	23,01	3,3610	63,62	2,0166	25,45	0,7128	39,87	0,4277	15,95
	>200	3,9402	55,29	2,3641	22,12	3,3903	61,49	2,0342	24,59	0,5499	34,40	0,3299	13,76
	<200	5,1591	75,28	3,0954	30,11	3,2231	88,11	1,9338	35,25	1,9360	60,54	1,1616	24,22
PMD - OPHALING	Totaal	3,4264	218,25	2,0558	87,30	3,0921	223,82	1,8553	89,53	0,3342	177,71	0,2005	71,08
	>200	3,2046	210,31	1,9227	84,12	3,0068	219,53	1,8041	87,81	0,1978	127,41	0,1187	50,96
	<200	5,4587	282,32	3,2752	112,93	4,1032	266,82	2,4619	106,73	1,3554	317,90	0,8133	127,16
PMD - SORTERING		2,6048	172,19	1,5629	68,88								

⁽¹⁾ gewogen gemiddelde van de Fost Plus referentiekosten 2007 (10%), 2008 (15%), 2009 (20%), 2010 (25%) en 2011 (30%) geactualiseerd naar het prijsniveau 2012

3.2. Controle en opvolging van Fost Plus

3.2.1. Controle

Zoals dat nu reeds enkele jaren het geval is, verloopt de controle van de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van Fost Plus door de IVC in een sfeer van overleg en samenwerking tussen de twee betrokken instellingen.

Met uitzondering van enkele bijzondere stromen, zoals de stromen voorzien in artikel 8 van de erkenning van Fost Plus bijvoorbeeld, is het grootste deel van de door Fost Plus in rekening genomen stromen, opgenomen in het Profost-systeem, hetgeen de opvolging van de gegevens sterk vergemakkelijkt.

Voor de artikel 8-stromen vinden de controles en de overlegvergaderingen tussen Fost Plus en de IVC het hele jaar door plaats. Hierdoor kunnen de nodige controles op deze stromen zo snel mogelijk worden uitgevoerd. De kwaliteit van de door de betrokken intercommunales geleverde gegevens blijft van hetzelfde niveau als de voorgaande jaren. Van de in het kader van artikel 8 aangegeven stromen waren 97% hiervan in de maand juni 2012 reeds in orde. Zoals dat reeds het geval was voor de resultaten van 2010, werd er voor deze van 2011 geen audit gerealiseerd. De gegevens die de vorige jaren werden verzameld en de controles die bij de bevoegde administraties gerealiseerd werden, hebben gezorgd voor de nodige zekerheden betreffende de recyclage van deze stromen.

3.2.2. Opvolgingscommissie Fost Plus

In 2012 kwam de opvolgingscommissie Fost Plus slechts 4 keer samen, waardoor de agenda telkens zeer gevuld was.

In de loop van 2012 werden onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- De bijdrage van 0,50 EUR per inwoner en per jaar aan het beleid van de Gewesten (artikel 13, §1, 12° van het Samenwerkingsakkoord);
- De contracthernieuwingen met de intercommunales;
- De resultaten van recyclage en nuttige toepassing (voor 2011) en de controle van deze resultaten;
- De acties inzake zwerfvuil;
- De inzameling van PMD bij bedrijven en via andere niet-huishoudelijke kanalen;
- De inzameling van PMD bij de binnenscheepvaart;
- Het in kaart brengen van de kosten en de kostendrijvers van inzameling en sortering;
- De mogelijke uitbreiding van de sorteerbodschap voor kunststoffen;
- De invoering van een sorteerlogo op recycleerbare producten in Frankrijk;
- De inzameling van spuitbussen via de PMD-zak;
- De opkuis van de glasbolsites;
- Het budget 2013 van Fost Plus en de Groene Punt-tarieven;
- De referentiekosten en de referentiewaarden;
- De Kaderrichtlijn Afvalstoffen 2008/98/EG en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid;
- Het opstellen van CO₂-attesten voor de bedrijven;
- De "Greener Packaging Award";
- De grijze lijst (onderscheid tussen huishoudelijke en bedrijfsmatige verpakkingen) en de definitie van "verpakking".

3.3. Voorbereiding van de erkenning 2013

In voorbereiding van de erkenning die eind 2013 moet worden toegekend aan Fost Plus, heeft de IVC in september 2012 reeds een studie gelanceerd naar de mogelijkheden tot uitbreiding van de fractie kunststofverpakkingen ingezameld via de PMD-zak.

Deze studie heeft tot doel de haalbaarheid na te gaan om de P-fractie van de PMD-zak (momenteel enkel plastic flessen en flacons) uit te breiden naar bijvoorbeeld "alle harde plastics".

Hiervoor werd een consultant aangeduid om een analyse te maken van de bestaande situatie in België en in het buitenland, met bijzondere aandacht voor recente praktijkervaringen en sorteertechnieken en voor de kwaliteit van de recyclagestromen, teneinde te bepalen welke aanpassingen eventueel nodig zouden zijn voor een uitbreiding van de sorteerbodschap voor plastics.

Deze studie moet mogelijke pilootprojecten identificeren om deze uitbreiding op het terrein te testen.

4 VAL-I-PAC

4.1. De uitvoering van de erkenning van Val-I-Pac en de studie bedrijfsmatig verpakkingsafval

Op 15 december 2011 werd Val-I-Pac voor de periode van 2012 tot en met 2016 erkend als organisme voor het beheer van bedrijfsmatig verpakkingsafval. Het was al de vierde erkenning voor Val-I-Pac.

Aangezien de nieuwe erkenning grotendeels in het verlengde ligt van de vorige erkenningen, waren er geen problemen bij de inwerkingtreding van de nieuwe erkenningsvoorwaarden.

In 2012 hebben Val-I-Pac en de IVC speciale aandacht geschonken aan de recyclageresultaten. Reeds in 2011 deelde Val-I-Pac ons mee dat de globale recyclagedoelstelling van 80% misschien niet gehaald zou worden in 2012, door een gevreesde daling van de recyclagecijfers voor o.a. hout en metaal. In ieder geval zijn de recyclagecijfers van Val-I-Pac sterk afhankelijk van de evolutie van de Belgische economie. Gelukkig bleef de gevreesde daling van de recyclagecijfers grotendeels uit.

Om het belang van deze problematiek nauwkeuriger te kunnen inschatten, heeft de IVC een studie gelanceerd om de samenstelling van de stromen bedrijfsmatig (verpakkings-)afval verder te analyseren. Het doel was om nuttige afvalstromen te identificeren die voor bijkomende recycle in aanmerking komen.

4.2. Controle en opvolging van Val-I-Pac

4.2.1. Controle

De controle op de resultaten die Val-I-Pac indiende voor het werkingsjaar 2011 volgde in 2012 dezelfde werkwijze als de voorgaande jaren.

Het werkingsjaar 2011 vormde het laatste jaar van een erkenningstermijn van vijf jaar. De doelstellingen voor recyclage en nuttige toepassing zijn dezelfde als in 2010:

- 80% recyclage;
- 85% nuttige toepassing, waarbij ook verbranding met energierecuperatie in rekening kan worden gebracht.

Zoals dat ook in de voorbije jaren gebeurde, selecteerde de IVC een aantal operatoren waarna de aangiftes die zij aan Val-I-Pac deden, onder de loep werden genomen. Sommige van deze operatoren werden ook ter plekke gecontroleerd.

4.2.2. Opvolgingscommissie Val-I-Pac

In 2012 vergaderde de *opvolgingscommissie Val-I-Pac* vijf maal. Dit vergaderritme zorgde voor voldoende formele contacten met Val-I-Pac.

Onder meer de volgende onderwerpen stonden op de dagorde:

- De resultaten van recyclage en nuttige toepassing (voor 2011) en de controle van deze resultaten;
- Het KMO-plan en zijn uitvoering;
- De directe betaling van container- en recyclageforfaits;
- De spanning tussen recyclage en verbranding van houtafval en de weerslag op de voorlopige resultaten voor recyclage en nuttige toepassing (voor 2012);
- De evolutie van de waarde van afvalmaterialen;
- De grijze lijst (onderscheid tussen huishoudelijke en bedrijfsmatige verpakkingen) en de definitie van “verpakking”;
- De aanpassing van de contracten met de operatoren en met de leden aan de voorwaarden van de nieuwe erkenning;
- Het opstellen van CO₂-attesten voor de bedrijven.

5

CIJFERS VAN RECYCLAGE EN NUTTIGE TOEPASSING VOOR 2011

5.1. De resultaten van Fost Plus

De in 2011 te behalen resultaten inzake recyclage en nuttige toepassing van huishoudelijk verpakkingsafval bedragen 80% voor recyclage en 90% voor nuttige toepassing met energierecuperatie.

Ook dit jaar overschrijdt Fost Plus de 100% recyclage voor papier/karton, glas en metalen. De verklaringen voor deze overschrijding blijven dezelfde als de vorige jaren, namelijk dat een deel van het « bedrijfsmatig » papier/karton in de selectieve huishoudelijke ophaling terecht komt. Voor glas moet een deel van de oorzaak gezocht worden in de parallelle import vanuit het buitenland. Voor metalen wordt de overschrijding van de 100% verklaard door het feit dat Fost Plus niet de volledige Belgische markt dekt voor dit materiaal. De clausule betreffende het in rekening brengen van metalen afkomstig van verschillende verwerkingsinstallaties die ervoor zorgt dat niet-selectief ingezameld metalen verpakkingsafval waarheidsgetrouwer in rekening kan gebracht worden, houdt rekening met het feit dat Fost Plus niet de volledige Belgische markt dekt. Dat verklaart waarom Fost Plus de 100% recyclage voor metalen heeft kunnen overschrijden.

In haar officiële cijfers, opgenomen in de tabel hieronder, aanvaardt de IVC nooit méér dan de aan het erkende organisme aangegeven hoeveelheden voor recyclage. Het recyclagepercentage voor papier/karton, glas en metalen is dus herleid naar 100%. De hoeveelheden die op deze manier geweigerd worden, worden wel bij het resultaat van de totale nuttige toepassing gevoegd.

	Aangesloten hoeveelheden (in ton)	Recyclage (in ton)	Hoeveelheden nuttig toegepast met energierecuperatie (in ton)	Recyclage (in %)	Nuttige toepassing (in %)
Papier/karton	161.767	161.767		100,0	
Glas	300.030	300.030		100,0	
Plastics	197.538	76.612		37,8	
Metalen	80.932	80.932		100,0	
Drankkartons	19.277	15.425		80,0	
Andere	3.864	28		0,7	
Totaal	763.408	634.793		83,2	

Niet-aangesloten papier/karton		23.749			
Niet-aangesloten glas		39.988			
Niet-aangesloten metalen		1.677			
Verbranding PMD-residu			24.912		
Algemeen totaal nuttige toepassing		700.207	24.912		95,0

Zoals dat het geval was in 2010, behaalt Fost Plus dus een recyclagepercentage van 83,2% voor 2011. Wanneer men de hoeveelheden papier/karton, glas en metalen toevoegt, waartegenover geen aansluiting bij Fost Plus staat, maar waarvan de IVC wel degelijk erkent dat ze gerecycleerd werden, alsook de hoeveelheden PMD-residu, die verbrand worden met energierecuperatie, bereikt Fost Plus een totaal percentage nuttige toepassing van 95,0% voor het aangiftejaar 2011.

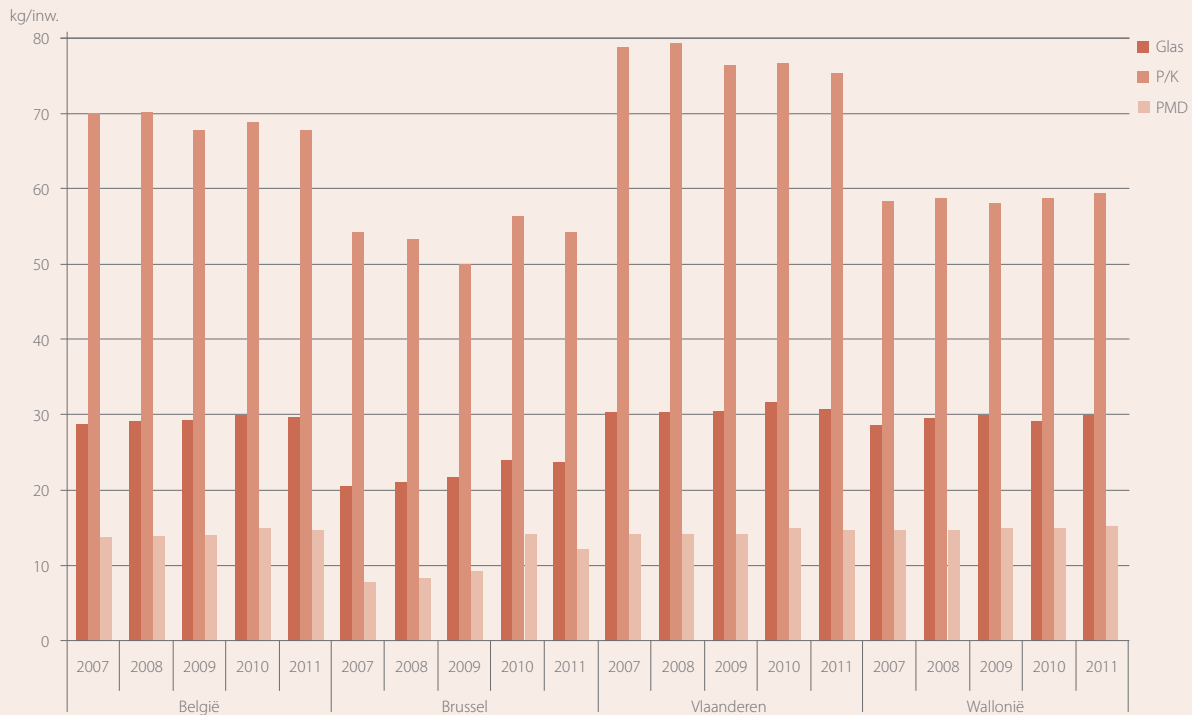
De doelstellingen van het Samenwerkingsakkoord zijn dus ruimschoots behaald.

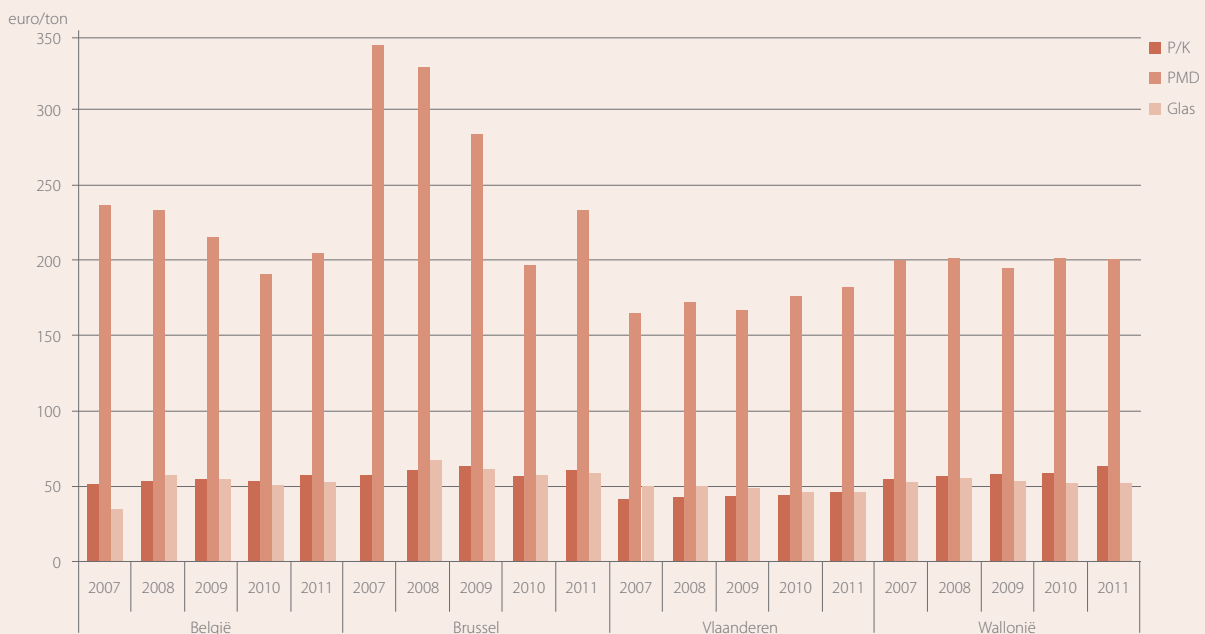
De informatieplicht van de intercommunales

De Interregionale Verpakkingscommissie bestudeert ieder jaar de informatie die door de intercommunales is meegegeeld in het kader van artikel 18, §5 van het Samenwerkingsakkoord en verwerkt deze gegevens in statistieken.

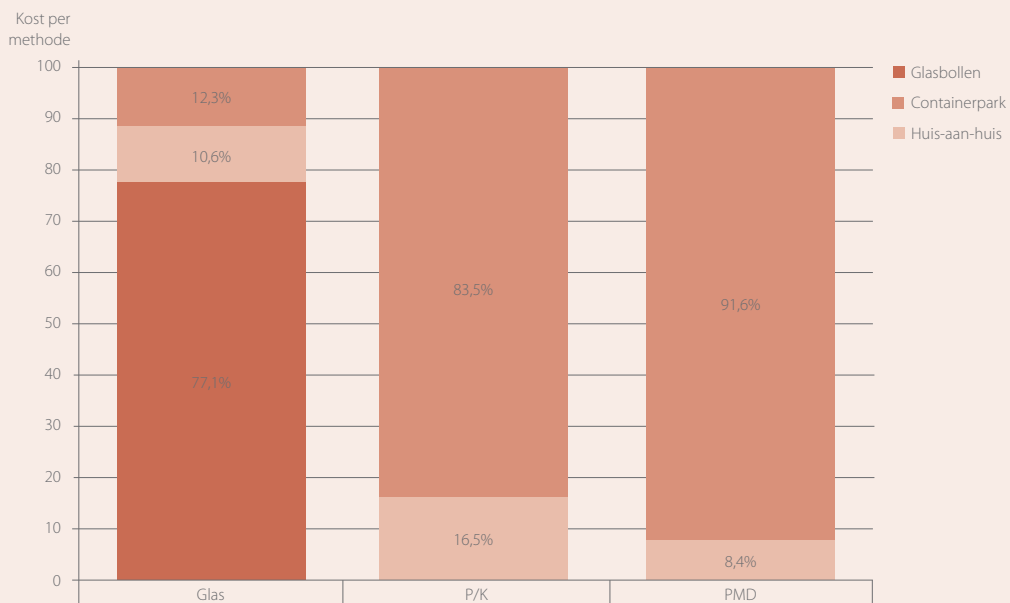
Evolutie van het inzamelresultaat per materiaal, per Gewest en in België, uitgedrukt in kg/inwoner (periode 2007-2011)

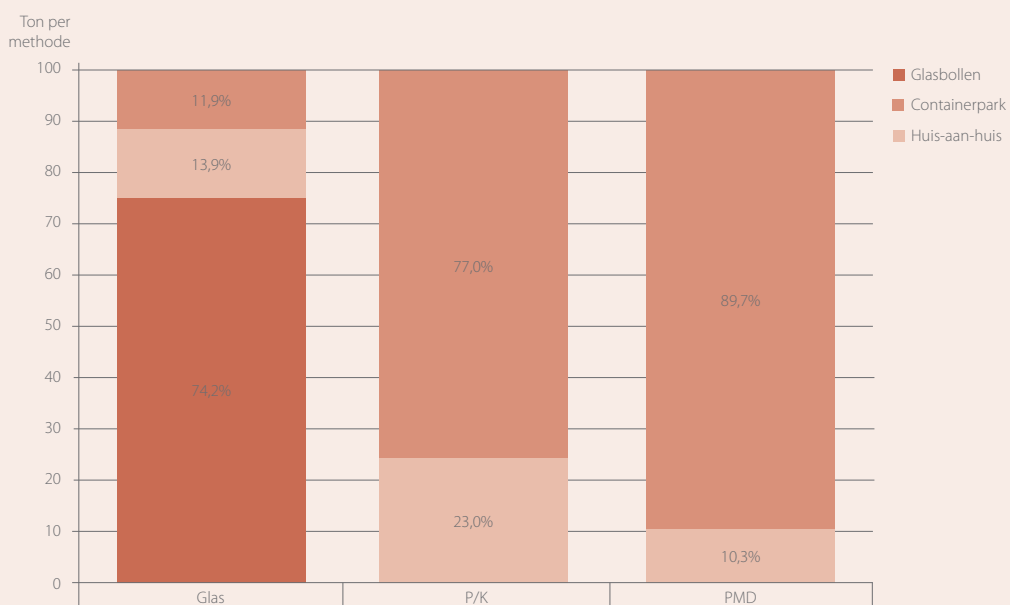
Evolutie van de gemiddelde inzamelkost per materiaal, per Gewest en in België, uitgedrukt in Euro/ton (periode 2007-2011)

Per fractie, aandeel van de inzamelmethode op de inzamelkosten (jaar 2011)

Per fractie, aandeel van de inzamelmethode op het inzamelresultaat (jaar 2011)

5.2. De resultaten van Val-I-Pac

De hier opgenomen tabellen bevatten de cijfers die werden vastgelegd als de definitieve door Val-I-Pac behaalde resultaten voor het werkingsjaar 2011. De eerste tabel bevat de tonnages en de tweede bevat de bijhorende percentages.

	Op de markt gebracht (in ton)	Recyclage (in ton)	Energie-recuperatie (in ton)	Totaal (recyclage en energierecuperatie) (in ton)
Kunststof	88.269	48.660	15.299	63.960
Papier/karton	383.594	370.127	12.161	382.288
Metaal	36.716	31.311	0	31.311
Hout	166.666	107.741	40.337	148.078
Andere	8.012	1.054	36	1.090
Totaal	683.257	558.893	67.833	626.726

	Recyclage (in %)	Energie-recuperatie (in %)	Totaal (in %)
Kunststof	55,1	17,3	72,5
Papier/karton	96,5	3,2	99,7
Metaal	85,3	0,0	85,3
Hout	64,6	24,2	88,8
Andere	13,2	0,4	13,6
Totaal	81,8	9,9	91,7

Onder de categorie "energiereducatie" valt zowel de nuttige toepassing met terugwinning van energie als de verbranding met terugwinning van energie.

In 2011 behaalde Val-I-Pac een recyclagepercentage van 81,8% en een percentage totale nuttige toepassing van 91,7% (verhoogd met verbranding met terugwinning van energie). De doelstellingen van het Samenwerkingsakkoord zijn dus ruim gehaald.

5.3. De resultaten van de individuele verpakkingsverantwoordelijken

Wat het aangiftejaar 2011 betreft, hebben 229 bedrijven meegedeeld zelf aan de terugnameplicht te hebben voldaan.

De globale gegevens van de verpakkingsverantwoordelijken die bij de IVC aangeven zelf aan de terugnameplicht te voldoen en waarvan de resultaten door de IVC aanvaard werden, zijn de volgende:

Type materiaal	Op de Belgische markt gebracht (in ton)	Gerecycleerd (in ton)	Verbrand met energierecuperatie (in ton)
Papier/karton	23.368	21.806	145
Kunststof	2.421	1.883	210
Metaal	1.555	1.291	0
Hout	10.739	9.745	267
Overige materialen*	177	93	94
Totaal	38.260	34.818	716

* met inbegrip van glas

5.4. Globale resultaten

In dit punt worden de resultaten weergegeven die België voor het jaar 2011 rapporteert aan de Europese Commissie. In de door Europa bepaalde berekeningswijze moet rekening worden gehouden met:

- alle eenmalige verpakkingen die op de Belgische markt worden gebracht, d.w.z. ook met de hoeveelheden die door free-riders op de markt worden gebracht;
- alle herbruikbare verpakkingen die voor de eerste keer op de Belgische markt worden gebracht;
- de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van verpakkingsafval van eenmalige verpakkingen, zoals meegedeeld door de erkende organismen Fost Plus en Val-I-Pac, alsook door de verpakkingverantwoordelijken die zelf de terugnameplicht vervullen;
- de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van herbruikbare verpakkingen die uit de handel worden genomen.

Door deze bijzondere berekeningswijze zijn de globale Belgische cijfers niet meer te vergelijken met de resultaten van de erkende organismen en de individuele verpakkingverantwoordelijken, zoals die in de voorgaande punten worden weergegeven.

In de volgende tabel zijn de globale recyclagecijfers voor 2011 weergegeven:

Type materiaal	Recyclage (in %)
Glas	100,0
Plastic	41,4
<i>Papier/karton (gewoon)</i>	90,8
<i>Drankkartons</i>	78,6
Totaal papier/karton	90,4
Metalen	97,4
Hout	63,4
Andere	9,0
Totaal	80,2

6 MONITORING VAN DE HERBRUIKBARE VERPAKKINGEN

Sinds 2000 volgt het Permanent Secretariaat van de Interregionale Verpakkingscommissie de aangifte op van de herbruikbare huishoudelijke verpakkingen die bij Fost Plus worden gedaan.

Sinds 2003 volgt de IVC ook de aangifte op van de herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen die bij Val-I-Pac worden gedaan.

Met de monitoring van een welbepaald aantal referentiebedrijven, dit zijn de bedrijven die de grootste hoeveelheden herbruikbare verpakkingen aangeven, willen we een duidelijker beeld krijgen over de evolutie van de herbruikbare verpakkingen.

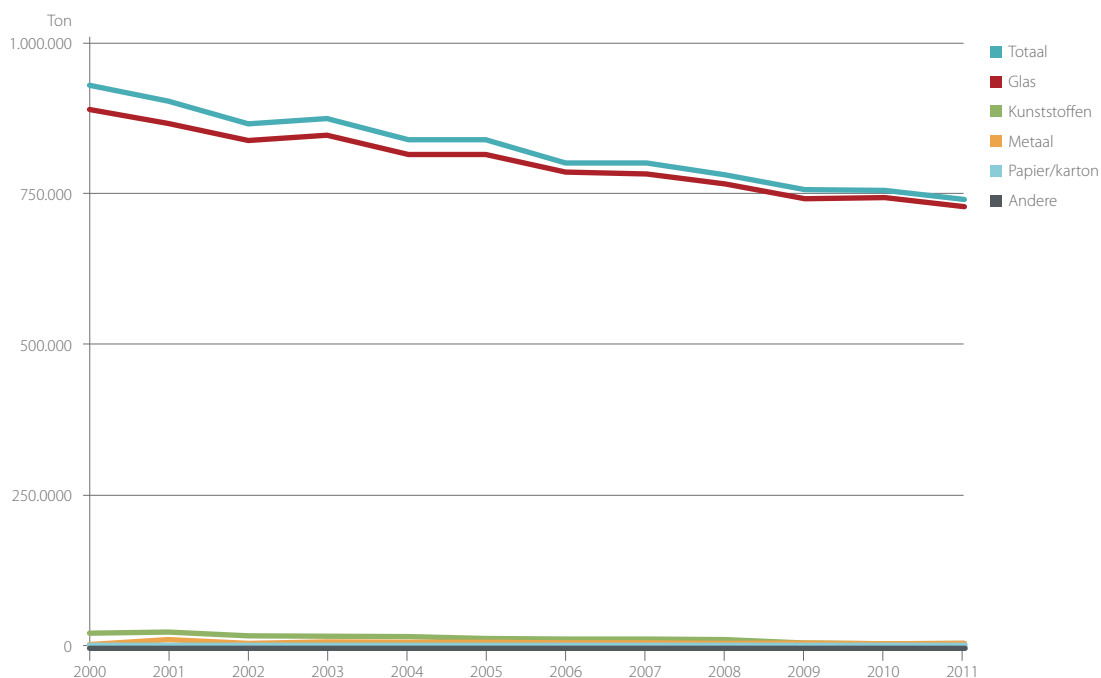
De monitoring omvat geen gegevens van verpakkingsverantwoordelijken die enkel herbruikbare verpakkingen (d.w.z. geen eenmalige verpakkingen) op de markt brengen. We willen er bijgevolg op wijzen dat de hergebruikscijfers waarschijnlijk dan ook enigszins onderschat zijn.

De monitoring van de herbruikbare verpakkingen op Belgisch grondgebied werd voortgezet voor het aangiftejaar 2011. De definitieve gegevens voor het aangiftejaar 2012 zijn immers pas in september 2013 beschikbaar.

6.1. Cijfers huishoudelijke verpakkingen

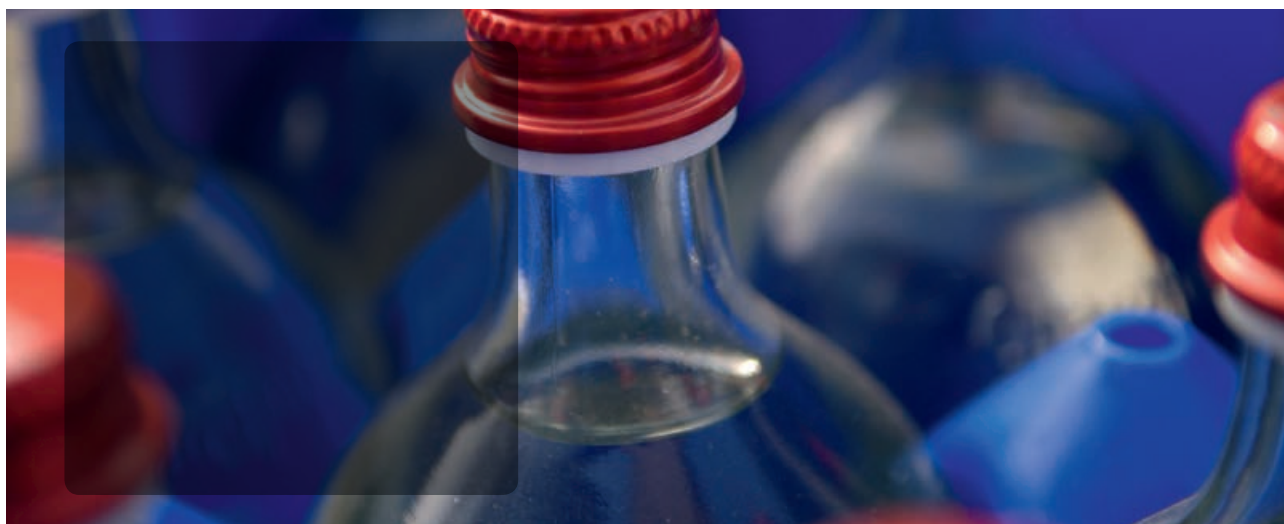
Onderstaande grafiek omvat de evolutie van de aangegeven gewichtshoeveelheden herbruikbare huishoudelijke drankverpakkingen, opgesplitst per materiaalsoort, en zoals aangegeven door alle leden Fost Plus, gedurende de periode 2000-2011.

Evolutie herbruikbare drankverpakkingen alle leden Fost Plus

Hieruit blijkt eens te meer het belangrijke aandeel van glas in de herbruikbare drankverpakkingen in 2011, namelijk bijna 98,5%.

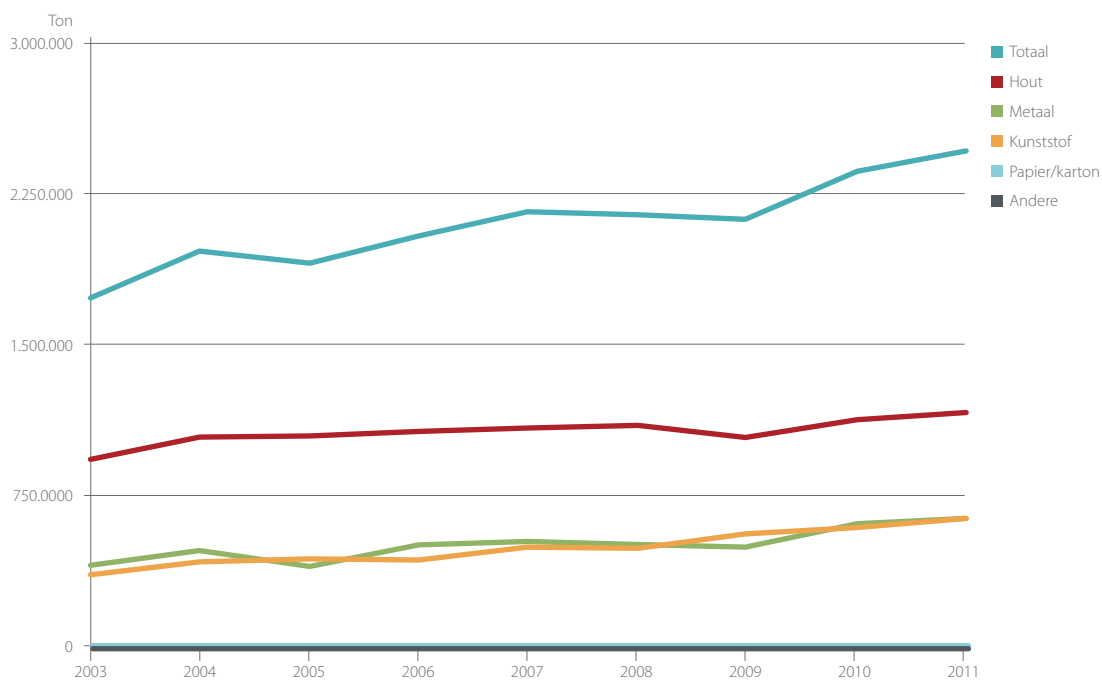
Bij de interpretatie van deze gewichtshoeveelheden dient er wel rekening mee gehouden te worden dat glas een relatief zwaar materiaal is. Om de exacte percentages qua vertegenwoordiging per materiaalsoort te kennen, zou in principe van de aantallen verkoopseenheden moeten uitgegaan worden.

6.2. Cijfers bedrijfsmatige verpakkingen

Onderstaande grafiek omvat de evolutie van de aangegeven gewichtshoeveelheden herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen, opgesplitst per materiaalsoort, en zoals aangegeven door alle leden Val-I-Pac, gedurende de periode 2003-2011.

Evolutie herbruikbare verpakkingen alle leden Val-I-Pac

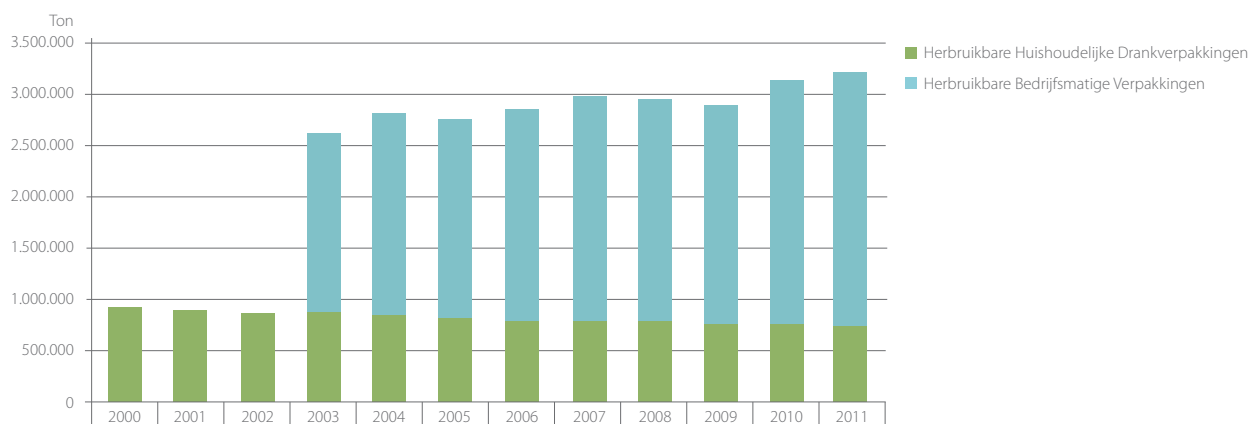
In 2011 bestond 47,3% van de aangegeven hoeveelheid herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen uit hout. Verder zijn enkel metalen (25,8%) en kunststoffen (26,2%) van belang als herbruikbare verpakkingsmaterialen.

Papier/karton en andere materialen worden quasi niet aangewend als herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen.

6.3. Totale cijfers

De volgende grafiek geeft een totaalbeeld inzake de evolutie van de herbruikbare verpakkingen.

Evolutie totale hoeveelheden herbruikbare verpakkingen

Wanneer de som gemaakt wordt van de herbruikbare huishoudelijke *drankverpakkingen* en de herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen, moet vastgesteld worden dat er van 2010 naar 2011 sprake is van een netto *stijging van het tonnage herbruikbare verpakkingen* met 91.054 ton, oftewel met 2,9%.

Verantwoordelijke uitgever
Marc Adams, Wnd. Directeur

Foto's
Kristof Mathys
Alle auteursrechten behoren toe aan de Interregionale Verpakkingscommissie

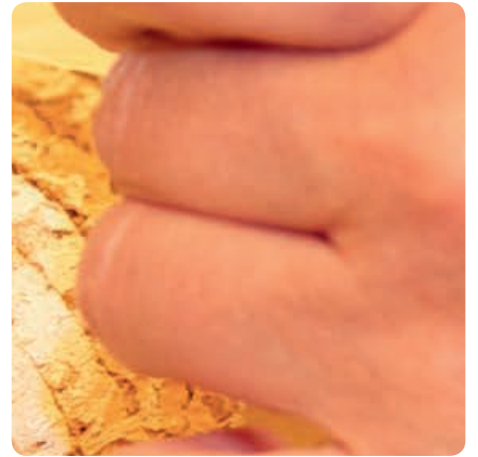
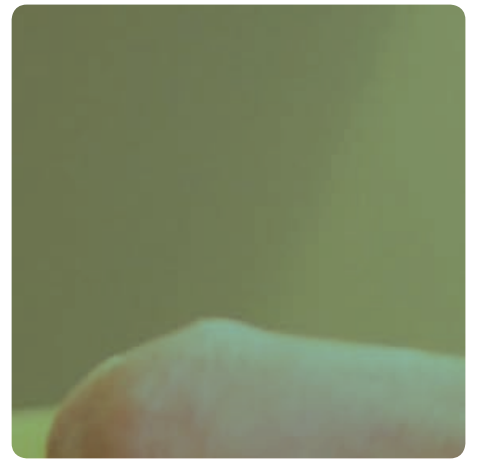
Wettelijk Depot
D/2013/8470/1

Ontwerp en realisatie
Drukkerij Lannoo nv
www.lannooprint.be (130226)

... TENEUR EN PROTEINÉS 12%, ...
... Teneur de la portion (100 ml) : énergie 107 kJ, ...
... protéines 12,0 g, ...
... pour 100 ml : énergie 107 kJ, ...
... protéines 12,0 g, ...

**Interregionale
Verpakkingscommissie
Commission Interrégionale
de l'Emballage**

Kunstlaan 10-11 | 1210 Brussel
T: +32 (0)2 209 03 60 | F: +32 (0)2 209 03 98
info@ivcie.be | www.ivcie.be

**Ce rapport d'activités est également
disponible en français.**